

អ្នកស្រី គឺមិនអីយ
(ហៅ យាយទៀង)

អ្នកក្លាយជានរណា?

ភាគ១

អក្សាសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង

វាចារម្មកនោះពុទ្ធ

ដោយសារព្រឹត្តិការណ៍ខ្មែរកំពុងឆ្លងចូលមកដល់ដំណាក់កាល យ៉ាងសំខាន់នៃប្រវត្តិសាស្ត្រជាតិ គឺបញ្ហារៀបចំការកាត់ទោសខ្មែរ ក្រហម សារពត៌មាន «អង្គរថ្មី» មានកិត្តិយសលើកយកឯកសារដ៏ អស្ចារ្យមួយរបស់អ្នកស្រីគីម-ធីតូយ ហៅយាយទៀង ដែលមាន ចំណងជើងថា ៖ «អង្គការជានរណា?» មកចុះផ្សាយសារជាថ្មីម្តង ទៀត (លើកទី៣) ។

ឯកសារនេះធ្លាប់បានទទួលនូវការកោតសរសើរ ពីសំណាក់ មិត្តអ្នកអាណនិកជនរួមជាតិយ៉ាងច្រើនរួចមកហើយ ។ វត្ថុបំណង របស់យើង គឺសំរាប់ជួយជាជំនួយស្មារតី ដល់មិត្តអ្នកអាណនិកជន រួមជាតិ ដើម្បីជាការក្រើនរំលឹកអំពីឃាតកម្មដ៏មហាយោរហៅមួយ ដែលក្រាំងសាវតាជាតិយើងបានកត់ត្រាទុកជាធុរហួតទៅ ។

យើងសូមជំរាបមិត្តអ្នកអាណនិកបងប្អូនរួមជាតិថា បន្ទាប់ពីចុង ក្រុងឯកសារនេះ អ្នកស្រីគីម-ធីតូយ ហៅយាយទៀង ដែលសព្វ ថ្ងៃកំពុងស្នាក់នៅឯប្រទេសបារាំង បានជួបប្រទះនឹងការលំបាកក្នុង ជីវភាពរស់នៅប្រចាំថ្ងៃយ៉ាងខ្លាំង ដោយអ្នកស្រីត្រូវផ្លាស់ប្តូរអស្ចារ្យ- យដ្ឋានជាញឹកញាប់ ដើម្បីចៀសវាងការតាមព្យាបាទពីសំណាក់ ភ្នាក់យុទ្ធកុម្មុយនិស្ត ។ សៀវភៅឯកសារទាំង៣ក្បាលរបស់អ្នកស្រី ទៀតសោត ក៏បានត្រូវគេហាមលក់ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ ។ នេះហើយនោះជីវិតដ៏គ្រាតគ្រាតនៃខ្មែរអ្នកជាតិមួយ ។

«អង្គរថ្មី»
សម្លេងខ្មែរនៅបរទេស

អារម្ភកថា

ហេតុអ្វីបានជាខ្ញុំចងក្រងកំរងឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រ < អង្គការជានរណា ? > ខ្ញុំយល់ឃើញថា ៖

- ★ ដើម្បីការពារមាតុភូមិកម្ពុជា !
- ★ ដើម្បីកសាងសន្តិភាពមាតុភូមិកម្ពុជា !

យើងត្រូវប្រមូលប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរឲ្យរួមសាមគ្គីគ្នាពិតៗ ស្មោះត្រង់ចំពោះ គ្នាពិតៗ ឲ្យបានស្អិតស្អាតជាផ្ទះមួយ ។

ដើម្បីសាមគ្គីគ្នាដឹងនេះបាន លុះត្រាតែយើងចេះពន្យល់ឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ យល់ឲ្យបានច្បាស់ ថាតើសាសន៍ណាជាសត្រូវចំពោះជាតិខ្មែរ ? ជាពិសេសប្រជា ពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវតែស្គាល់ ត្រូវតែដឹង ថាតើអង្គការជានរណា ?

ជាចាំបាច់ ត្រូវយល់ឲ្យច្បាស់ជាងនេះទៅទៀត អំពីលក្ខណៈនៃសង្គ្រាមពិតៗ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ព្រោះសង្គ្រាមនេះបើយើងក្រឡេកមើលតែមួយភ្លែតទៅ យើង ឃើញថាជាសង្គ្រាមរវាងខ្មែរនឹងខ្មែរ ។ ប៉ុន្តែបើយើងសិក្សាអំពីនយោបាយវាតទី ឈ្លានពានរបស់យួនហាណូយ យើងនឹងយល់បានយ៉ាងងាយថា សង្គ្រាមនេះជា សង្គ្រាមរវាងយួនហាណូយនឹងខ្មែរ ដែលមានចិនប៉េកាំងសុំត្រលុំជាមួយផង ។

កលល្បិចលេបទឹកដីកម្ពុជានេះ យួនហាណូយនិងចិនប៉េកាំងបានរៀបចំគំរោង ការជាដំណាក់ៗគឺ ៖

ទី១- លេបយកកម្ពុជាតាមរយៈកម្លាំងយោធាឈ្លានពាន

ទី២- បង្កប់ភ្នាក់ងារយួន < ជាពិសេសបច្ចុប្បន្នយុវជនវ័យមិនគោរពលក្ខណៈ ដែលត្រូវនៅស្រុកខ្មែររហូត > ក្នុងជួររបបភ្នំពេញ ដើម្បីងាយកំទេចកម្លាំងជាតិជ័យម ខ្មែរ ។

ទី៣- លួចបង្កប់និកមយួនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយលួចបន្លំធ្វើជាខ្មែរ ដើម្បី ឈ្លានពានតាមរយៈសន្តិកឆ្នោត ។

ទី៤- វាកំពុងបង្កើតខ្មែរថ្មី ដោយកមកជំនួសខ្មែរយើង ។

ទី៥- វាមានបង្កើតក្រុមយោធាកម្រិតកំបាំង ដាក់ឈ្មោះជាអាថ៌កំបាំងគឺ < បង្អែក បដិវត្តន៍ > ។

ទី៦- ចំណែកចិនប៉េកាំងវិញ វាប្រើកលល្បិចជាបញ្ជាស់ជាបណ្តើរៗ នរណាក៏ដឹងដែរថា ចិនប៉េកាំងកំពុងតែឧបត្ថម្ភស្តេចសីហនុ < គឺវាប្រើសង្គ្រាមត្រជាក់ > តែវាបែរជាផ្តល់ការធានាឲ្យខ្មែរក្រហម < គឺវាប្រើសង្គ្រាមក្តៅ > ។

មូលហេតុនេះ ទើបខ្ញុំខ្ញុំស្រាវជ្រាវអស់រយៈពេលជាង១៣ឆ្នាំ ខ្ញុំរកបានឯកសារជាភស្តុតាង មានលក្ខណៈដ៏ត្រឹមត្រូវពិតប្រាកដនេះមិនខ្វះឡើយ ។ ខ្ញុំព្យាយាមសរសេរក្នុង រយៈពេលជាងប្រាំបីឆ្នាំទើបចប់ ខ្ញុំក៏សំរេចដាក់ចំណងជើង < អង្គការជានរណា? >

កម្រងឯកសារប្រវត្តិសាស្ត្រនេះជារឿងពិត ។ ដូច្នេះខ្ញុំសូមអំពាវនាវដល់បងប្អូនខ្មែរ រួមឈាម សូមអានឯកសារនេះ ។ បងប្អូនខ្មែររួមឈាមមុខតែនឹងស្គាល់ថា សាសន៍ ណាជាចោរចូលមកប្លន់ទ្រព្យសម្បត្តិប្រទេសកម្ពុជា ។ ជាពិសេស បងប្អូននឹងជ្រាប អំពីលក្ខណៈនៃសង្គ្រាមពិតៗ ដែលកើតឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាទីស្នេហា របស់យើង ។

ប៉ារីស, ថ្ងៃទី១ តុលា ១៩៧៣
 អ្នកស្រី គីម-ធីអ៊ុយ

ព័ន្ធស្រ្តីខ្មែរ

ថ្ងៃរះក្តៅហែង
 សំបកក្រៅសើច

មួយនឹកដល់ប្តី
 មួយនឹកដល់កូន

ឱ!សែនសង្វេគ
 តើព្រាត់ជួបវិញ

ថ្ងៃរះក្តៅហែង
 សំបកក្រៅសើច

ឯនឹតម្នាក់ឯង
 ឈាមក្នុងស្រែកយំ
 យំក្នុងសើចក្រៅ ។

ដែលចោរអប្រិយ
 មាសស្នូនឆោមឆ្លៅ
 យូរខ្លាំងហើយ ។

ប្តីកូនកែវភ្នែក
 ឬមិនជួបឡើយ
 ទុក្ខអើយទុក្ខង ។

ឯនឹតម្នាក់ឯង
 បេះដូងទ្រព្យយំ
 យំក្នុងសើចក្រៅ ។១»

កណ្តាលវាលធំ
 កណ្តាលវាលធំ

ខាងជើងចាប់ទៅ
 ខាងត្បូងល្អចៅ

សម្លាញ់ខ្ញុំអើយ
 ខ្មែរទុក្ខភ័ក្តស្បើយ

កណ្តាលវាលធំ
 ខ្មែរបៀមគំនុំ

សេចក្តីផ្តើម

គួរឲ្យចម្លែកណាស់ !

ប្រទេសខ្មែរកំពុងតែបាត់សុខក្សេមក្សាន្ត... ស្រាប់តែមានព្រឹត្តិការណ៍ដ៏មហា
ចង្រៃមួយផ្ទះឡើង ។ នៅថ្ងៃ១៧មេសា១៩៧៥, ប្រទេសខ្មែរក្លាយទៅជាលាភមរ-
ណាភ្លាម ។ ខ្មែរមួយក្រុមក្លាយទៅឃាតករលើសាសន៍ខ្លាំងព្រៃផ្សៃ ។ ប៉ុន្តែ
មេបញ្ជាការគឺ < អង្គការអនាមិក > មិនមែនសម្តេចន. សីហនុ ឬលោកខៀវ-សំ
ផនទេ... គួរឲ្យចម្លែកណាស់ ! ។ គូបដឹកកូឡាំងក្នុងកំឡុងពេល៥ឆ្នាំ១ខែ ត្រូវ
ចាញ់ទាំងអស់គ្នា ។ មើលចុះ... លោកលន់-នល់សុំចាញ់ ស្ម័គ្រចិត្តដើរចាកចោល
ស្រុក, សម្តេចសីហនុបែរជាជាប់ឃុំឃាំងទៅវិញ, រីឯខៀវ-សំផន... គ្មានពល្យោង ។

សំនួរ ៖ តើនរណាជាអ្នកល្អៗ ?

ចម្លើយ ៖ គឺក្រុមសម្លាប់ជាអ្នកល្អៗ... រួចវាលូចបន្តិចប្រើឈ្មោះ < អង្គការ > ។
ជាដំបូងអង្គការចាត់ការសម្លាប់ជាបន្តាន់ នូវបញ្ជីរដ្ឋ, ព្រះសង្ឃ រួចហើយវាលើក
បន្តបោះសិន ។ កាលណោះអង្គការគ្រប់គ្រងប្រទេសខ្មែរច្រើនបបទ គឺយើង
ឃើញចោរក្តាប់អំណាចយ៉ាងពេញលេញ ប៉ុន្តែវាប្រើយីហោខ្មែរក្រហម ។ ខ្មែរក្រ
ហមផុតនេះដើរប្តូរជាញឹកញាប់សម្លាប់ខ្មែរដោយសេរី ។ វាក៏ទម្រង់ពាក្យប្តូរជាពាក្យ ស្ទើរ
។ ប៉ុន្តែពាក្យស្ទើរនេះសាហាវយង់យូងយង់ជាងពាក្យប្តូរទៅទៀត ។ ព្រោះរដ្ឋធម្ម
នុញ្ញរបស់អង្គការ ការពារចោរដើរស្ទើរ... បើម្ចាស់ទ្រព្យមិនព្រមឲ្យចោរ គឺមិនព្រម
ឲ្យចោរខ្មែរក្រហមផុតនោះ វាសម្លាប់ចោលដោយសេរី រួចចោទថាក្បត់អង្គការ ។
អង្គការដេញប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរក្នុងមួយនគរ ឲ្យចាកចេញពីទីលំនៅ ត្រូវចោលទ្រព្យ
សម្បត្តិយ៉ាងច្រើនឥតគណនា ។ អង្គការផ្លែរដ្ឋធានីភ្នំពេញនិងទីក្រុងទាំងឡាយ ឲ្យ
ក្លាយទៅជាទីក្រុងខ្មោច ។ ពេលនោះអង្គការបែរជាបញ្ចូលចិនបញ្ចូលយួនមកកាន់
ប្រទេសខ្មែរ, ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្មែរ, ប្តូរដឹកនាំចេញដោយសេរី, សេស
សល់បន្តិចបន្តួចអង្គការបញ្ជាឲ្យបំផ្លាញចោល ។ អង្គការធ្វើទារុណកម្មដល់រាស្ត្រ
ខ្មែរគ្រប់បែបយ៉ាង គឺធ្វើដូចម្តេចក៏ដោយឲ្យតែដល់ស្លាប់ រួចវាចាត់ក្រុមឃាតករ
អាទិកំបាំង ឲ្យចេញមកសម្លាប់ខ្មែរជាដំណាក់ៗ ។

មើលចុះ... បងប្អូនខ្មែរយើងដែលមិនទាន់ដល់វេនស្លាប់ កំពុងស្តុសដង្ហុល
រនាស់ ហាលក្តៅហាលភ្លៀង ស្ទើរឆ្កួតវង្វេង ឈប់ចេះនិយាយ ឈប់ចេះសើច,
ឈប់ចេះយំ... ស្រាប់តែអង្គការបញ្ជាឲ្យដឹកនាំវេជ្ជ ពីក្រុមខ្មែរក្រហមអតីតចោរ
អស់រលីង ។ ហើយស្រាប់តែនៅថ្ងៃទី២០ តុលា ១៩៧៨ ម៉ោងប្រហែលប្រាំបីយប់

មានក្រុមឃាតករអាទិកំបាំង ចូលមកវាយសម្លាប់ក្រុមខ្មែរក្រហមអតិថិភាពរដ្ឋសោមន្ទ្រៈ ស្លាប់អស់រលីង ។ ស្រាប់តែពួកថា ៖ មានក្រុមអាទិកំបាំងចេញមកពីទ្វីបបាណ្ឌវខ្មែរក្រហមនិរតិការខ្មែរ ឃើញតែខ្មោចដេកស្លាប់ពាសពេញព្រៃ ។ ស្រាប់តែពួកថា ៖ អង្គការបញ្ជាឲ្យចាប់ខ្លួនកម្មាភិបាលជាធំខ្លួនខ្មែរក្រហម ដែលមាននិរតិការខ្មែរ ដូចជា លោក ខែក-ប៊ែន ហៅមិត្តស៊ូនិងប្រពន្ធ, លោក ជា-ហួន ហៅមិត្តវ៉ាញ, លោក ហ្វី-នីមនិងប្រពន្ធ, លោកពេញ-ផ្កក ហៅវ៉ែន-វ៉ែតនិងប្រពន្ធ, កែវ-មាស, កុយ-ផ្កន ជាដើម... គាំទៅបញ្ចូលគុកទួលស្ទឹង ធ្វើទារុណកម្មជាច្រើនខែ រួចសម្លាប់ចោលនៅទីនោះអស់ទៅ ។

លុះសម្លាប់ខ្មែរក្រហមនិរតិការខ្មែរជិតអស់ អ្នកនៅសល់រស់បន្តិចបន្តួច ក៏រត់រហ័សរហ័យអស់ ។ ពេលនោះអង្គការចាត់តែងតាំងអតិថិភាពខ្មែរវៀតមិញក្រុមទី២ ឲ្យសម្លាប់បំបាត់ពួកខ្មែរតទៅទៀត ។ វាប្រើយីហៅខ្មែរក្រហមដែល ប្រកាសតាំងក្រុមខ្លួនជាតំណាងអង្គការដែល គឺ < ក្រុមខ្មែរក្រហមនីតិ > ។

នៅចុងខែធ្នូឆ្នាំ១៩៧៨ ស្រាប់តែពួកអង្គការបញ្ជូន < យោធាស្រឡាញ់សម្តេចថ្មី > ចំនួនបួនម៉ឺននាក់ ឲ្យចូលចំណុះក្រុមខ្មែរត្រៀមរបស់បូជិយ ។ បូជិយបាញ់សម្លាប់ចោលខ្មែរអស់ ។ល។ និង ។ល។

ដូច្នោះចុងខែធ្នូឆ្នាំ១៩៧៨ ប្រទេសកម្ពុជាចំហធ្លុង... ខ្មោចយោធាមិនកៀរកប់មិនទាន់ស្រេចបាចផង... នៅថ្ងៃទី២៥ ធ្នូ ១៩៧៨ ជាថ្ងៃបុណ្យណូរអែល... យួនហាណូយបញ្ជាឲ្យបូជិយដើរចេញពីព្រៃ ចូលមកលុកលុយរាតត្បាតពាសពេញទីក្រុងខ្មែរ ។

ភារកិច្ចជាធំបូង វាបើកបរទ្បានដើរប្រមូលខ្មែរក្រហម ដែលមាននិរតិការយួនដែលជាអតិថិភាពខ្មែរវៀតមិញក្រុមទី១ គាំយកមកបំបាក់បុណ្យស្រីក្តីឲ្យឡើងវិញ ។

ក្រុមទី១បំបាក់អាវុធឲ្យឡើងវិញ ។ ដើម្បីបង្វែងដាន, យួនហាណូយបានបញ្ជាឲ្យផ្លាស់ឈ្មោះបក្ស ឈ្មោះកងកម្លាំងខ្មែរថ្មីអស់...។ មានឧទាហរណ៍ដូចតទៅ ៖

- ★ បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍ < អតិថិភាពខ្មែរវៀតមិញ > ដែលហូ-ជីមិញបញ្ជាឲ្យស៊ឹងដុំកមិញ បង្កើតពីថ្ងៃ២៨ មិថុនា ១៩៥១ រួចចាត់តែងតាំងឲ្យធ្វើជាប្រធានក្នុងរបបហេង-ស៊ីន... យួនហាណូយបញ្ជាឲ្យប្រែឈ្មោះជា < បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា > រួចវាចាត់តាំងហេង-ស៊ីន ជាអគ្គលេខាធិការគណកម្មាធិការមជ្ឈិមបក្ស ។ លោកហេង-ស៊ីននេះ កាលពីឆ្នាំ១៩៧០ដល់១៩៧៧ ជាវរសេនីយឯកដឹកនាំកងពលធំលេខ៦នៅភូមិភាគបូព៌ា ។ ក្នុងពេលអ៊ុនតាក់ចូលវៀបថ្មីសុខខ្មែរ បក្សប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា ប្រែឈ្មោះជា < គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា > រួចចាត់តាំងមិត្តជាស៊ីម ជាប្រធាន ។

★ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធដែកភាពរបស់កម្ពុជា < អតិថិខ្មែរវៀតមិញក្រុមទី២ > ដែលហូរ-ជិមិញបញ្ជាឲ្យសឹង-ង៉ុកមិញបង្កើតពីថ្ងៃទី១៧ ឧសភា ១៩៧១ រួចចាត់តាំងអាចារ្យសុខ ហេមិត្តទូ-សាមុត ជាមេបញ្ជាការនោះ... បច្ចុប្បន្នប្រែឈ្មោះជា កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធប្រជាជនបដិវត្តន៍កម្ពុជា (ក្នុងរបបអង្គការ កងកម្លាំងនេះប្រើឃីហោខ្មែរក្រហមនិរតិ) , រួចយួនហាណូយកែឆ្លែងឲ្យក្លាយទៅជាចោរ < ក្នុងរបបអង្គការ...ក្រុមនេះដើរស្នើ - ក្នុងរបបយួនហាណូយភាគត្បាតលុកលុយប្រទេសកម្ពុជា...ក្រុមនេះដើរប្លន់ > ។

ចោរប្លន់ក្នុងរបបយួនហាណូយលុកលុយប្រទេសកម្ពុជា សាហារខ្មាំងណាស់ គឺសាហារវាជាងសាហារទៅទៀត ដោយវាចាប់ចងវាស្រ្តីខ្មែរ រួចអារកបន្តិចម្តងៗ រកមាសពេជ្រ... នោះមានឲ្យក៏ស្លាប់ នោះគ្មានឲ្យក៏ស្លាប់... គឺស្លាប់យ៉ាងសែនវេទនាជាទីបំផុត ។ < ខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ដែលចាកចេញចោលមាតុភូមិកម្ពុជា គឺបណ្តាលមកពីក្រុមចោរ ជាកូនចៅយួនហាណូយចូលមកប្លន់វាយធ្វើបាប ចំនួនបួនលើកមកហើយ ។ល។ > ។

មើលចុះបងប្អូនខ្មែរយើងអើយ!... អង្គការក្តី យួនហាណូយក្តី វាចូលមកលុកលុយភាគត្បាតប្រទេសកម្ពុជា ។ វាលើកបន្តបត់ក្រុមខ្មែរជាអតិថិខ្មែរវៀតមិញ រួចបញ្ជាឲ្យត្រួតត្រាប្រទេសខ្មែរតាមរបៀបចោរ ។ គួរឲ្យចម្លែកណាស់ៗ!... មើលចុះ! បើប្រជាពលរដ្ឋរបស់ប្រទេសនានាក្នុងពិភពលោកត្រូវរងគ្រោះស្លាប់... ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេត្រូវវិនាសហិនហោចតែក្នុងពេលមានសង្គ្រាមប៉ុណ្ណោះ... ផ្ទុយទៅវិញនៅប្រទេសកម្ពុជា ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរត្រូវរត់ចោលស្រុក ត្រូវរងគ្រោះស្លាប់ជាច្រើនលាននាក់ ជាពិសេសអ្នកចេះដឹង ។

ចំណែកឯទ្រព្យសម្បត្តិ ឃើញតែចោរចូលមកប្លន់ដឹកនាំចេញ... នៅសេសសល់បន្តិចបន្តួច វាវាយបំផ្លាញចោលខ្ទេច... មិនមែនក្នុងពេលកំពុងធ្វើសង្គ្រាមទេ គឺនៅក្នុងពេលដែលអង្គការនិងយួនហាណូយទទួលជ័យជំនះមហាលោតផ្តោះទៅវិញ ។

ខ្ញុំជាខ្មែរដ៏ស្មោះត្រង់, ខ្ញុំជាម្ចាស់ទឹកដីកម្ពុជា, ខ្ញុំត្រូវទទួលទារុណកម្មផ្ទាល់ខ្លួន និងបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែក ផ្តុំគ្រប់ៗឧបករណ៍ដ៏ចង្រៃឧបទ្រពមិនទំនងទាំងនោះ បៀមជាប់ជាធិច្ចកប់យ៉ាងជ្រៅ ក្នុងបេះដូងនៃការឈឺចុកចាប់សោកសង្រេងពីការប្រាត់ប្រាស់គ្រួសារ, ពីការស្តាយទ្រព្យសម្បត្តិ, ពីការស្តាយមាតុភូមិជាទីស្នេហា... ដូច្នេះខ្ញុំផ្តល់សេចក្តីដល់, ខ្ញុំចង់ដឹង, ខ្ញុំចង់ស្គាល់ថាគេអង្គការជាធរណា ?

ដោយសារមូលហេតុនេះហើយ ទើបខ្ញុំខំស្រាវជ្រាវ, ខ្ញុំរកឃើញភស្តុតាងជាឧទាហរណ៍មិនខ្លះឡើយ ព្រមទាំងមាណកសារខ្លះៗ បើកបង្ហាញឲ្យឃើញផ្តុំមុខ

មាត់របស់អង្គការ ។

★★ មើលចុះ! ក្នុងរបបរបស់អង្គការ, ចិនបញ្ជូនក្រសួងសម្រាប់ អ្នកជំនាញការ
 យោធា អ្នកបច្ចេកទេស អ្នកឯកទេសចំនួន៤,៣៤១នាក់ ចូលមកកាន់ស្រុកខ្មែរ ដើ
 ម្បីឲ្យជួយធ្វើការអង្គការ ។ ឧទាហរណ៍អង្គការសម្រាប់វេជ្ជបណ្ឌិតជាតិខ្មែរ, សម្រាប់
 ប្រធានរោងចក្រជាតិខ្មែរ ...បែរជាបញ្ចេញចិនមកជំនួសទាំងអស់ ។ ម៉្យាងមួយវិញ
 ទៀត ចិននាំស្លៀតរបស់ម៉ៅ-សេទុង ដែលធ្វើទារុណកម្មប្រជាពលរដ្ឋចិនជំនាន់
 បដិវត្តន៍វប្បធម៌ (១៩៦៦-៦៨) យកមកឲ្យអង្គការអនុវត្តធ្វើទារុណកម្មលើខ្មែរ ។ ច
 ិនប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិខ្មែរដាក់ទ្បាននោះ ដឹកនាំយកទៅបញ្ចូលកប៉ាល់ធំៗ របស់វា
 ដែលឈប់សំចតត្រៀបត្រានៅកំពង់ផែកំពង់សោម ។ គួរឲ្យចម្លែកណាស់ ទៅទៀត
 បងប្អូនខ្មែរគួរតែដឹង ! កាលណោះ លើកលែងតែកប៉ាល់ហោះរបស់ ចិន
 កប៉ាល់ហោះរបស់យួនហាល្យយ អាចមកចុះចតឈប់ត្រៀបត្រា នៅចំណត
 អាកាសយានដ្ឋានពោធិចិនតុង យ៉ាងទៀតទាត់មិនដែលដាច់ ។ កប៉ាល់ចិនទី១ដឹក
 ម្ហូបចំណីមកផ្តល់ឲ្យបុគ្គលិករបស់វា... កប៉ាល់ហោះទី២ ផ្លៀតពេលនោះដឹកទ្រព្យ
 សម្បត្តិខ្មែរទៅកាន់ប្រទេសរបស់វា ។ កប៉ាល់ហោះទី៣ ថ្ងៃសៅរ៍ថ្ងៃអាទិត្យ វាដឹក
 នាំបុគ្គលិករបស់វា ដែលកំពុងជួយធ្វើការឲ្យអង្គការនៅក្នុងស្រុកខ្មែរនោះ ដើរល
 ងលំហែកាយទៅប្រទេសនេះឬប្រទេសនោះយ៉ាងសប្បាយ ។

ចំណែកឯក្រុមខ្មែរអាយុឯងយួន ដួងជាប៉ុល-ពត, ហេង-ស៊ីន, ហ៊ុន-សែន,
 ជា-ស៊ីមជាដើម វាគិតតែពីសម្លាប់... វាគិតតែពីកំទេចបងប្អូនជាតិខ្មែររបស់ខ្លួន ឲ្យ
 រត់ចោលស្រុក ទុកទីកន្លែងទៅហ្វាយរបស់វា ។ល។

ក្រឡេកមើលលោកខៀវ-សំផន, លោកស៊ីន-សេនវិញ ជាមនុស្សចោល
 ម្សៅតគ្មានសមត្ថភាពអ្វីទាំងអស់...។ មើលចុះ! សូម្បីតែអង្គការបញ្ជាឲ្យចាប់ខ្លួន
 កម្មាភិបាលជាធំខ្ពស់ខ្មែរក្រហមបក្សរបស់លោក, ចាប់គណរដ្ឋមន្ត្រី, សហការីរប
 ស់លោកស៊ីនទាំងអស់បញ្ជាក់គុកទូលស្លែង... អង្គការបញ្ជាឲ្យធ្វើទារុណកម្មយ៉ាង
 ធ្ងន់ រួចទើបសម្លាប់ចោល... លោកទាំងពីរនាក់ដួងជាសោះអង្គើយគ្មានយល់ គ្មាន
 ដឹងអ្វីទាំងអស់ ។ល។ និង ។ល។

ជំពូកទី១

- ★ ហេតុដូចម្តេចបានជាបារាំងចូលឧបត្ថម្ភការពារខ្មែរ ?
- ★ យួនវាតទីយកនគរចាម !
- ★ យួនវាតទីយកទឹកដីកម្ពុជាក្រោម !
- ★ ប្រយ័ត្នកំពប់តែអុង !

ហេតុដូចម្តេចបានជាបារាំងចូលឧបត្ថម្ភការពារខ្មែរ?

ការដែលយើងលើកយករឿងពីអតីតកាលដ៏ឈឺចុកចាប់ជូនដល់ខ្លះៗ មកពណ៌-
នារលើកត្រួសៗ គឺដើម្បីបំភ្លឺការវិវត្តន៍នៃប្រវត្តិសាស្ត្រប្រទេសកម្ពុជាយើង ដើម្បី
គ្រាន់ជាពន្លឺដល់សតិសម្បជញ្ញៈរបស់យើងខ្លួនរួមឈាមគ្រប់ៗរូប ដើម្បីរំលឹកបង្ហាញ
នូវមេរៀនខ្លះៗដែលប្រវត្តិសាស្ត្របានធ្លាប់ស្គាល់ ព្រមទាំងមានការពិសោធន៍ជា
ច្រើនលើករួចមកហើយ ។ ឧទាហរណ៍ដែលមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវនោះ មិនខ្លះ
ឡើយ ។

យួនហាណូយជាយាតករសម្លាប់បំបាត់ពូជខ្មែរ, ជាសត្រូវស្នូរពូជនៃប្រជាជន
ខ្មែរ មិនមែនតែបច្ចុប្បន្ននេះទេ គឺតាំងពី៣០០ឆ្នាំម៉្លេះ ។ យួនហាណូយមានដើមកំ
ណើតនៅតុងកិង ក្នុងសតវត្សទី១០ ។ ទីក្រុងធំគឺហាណូយ ។ បារាំងហៅជាតិយួន
ជំនាន់នោះថា ៖ តុងគីន (Tonkinois) ។ បររកស៊ីរបស់យួនតុងកិង គឺដើរឈ្លាន
ពាសប្រទេសជិតខាង... ធ្វើចោរឃាតទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គេមកចិញ្ចឹមជីវិត និងវាតទី
ពង្រីកទឹកដីរបស់ខ្លួន...។

មើលចុះ! ក្នុងសតវត្សទី១៤ យួនឈ្លានពានចូលមកតាំងទីលំនៅក្នុងខេត្តខា
ងជើងនៃនគរចំប៉ា គឺក្នុងខេត្តក្បាងចិញ្ច, ក្បាងទ្រី និងទួរនៃ សព្វថ្ងៃហៅដាណាង ។
ពីសតវត្សទី១៥ដល់ទី១៧ យួនតុងកិងចូលរាតត្បាតយ៉ាងព្រៃផ្សៃក្នុងប្រទេសចាម
សម្រាប់បំបាត់ពូជចាម ដូច្នេះនគរចំប៉ាទាំងមូល ត្រូវយួនវាតទីលេបយកទាំងអស់
ពីជើងរហូតដល់ត្បូង ។ នគរចំប៉ាក៏ត្រូវរលាយបាត់ឈ្មោះពីផែនទីពិភពលោក
ក្នុងឆ្នាំ១៦៩៦ ។

យួនតុងក៏ងប្រែឈ្មោះគគរចំប៉ាទេជា «អណ្ណាម» ដែលមានរាជធានីឈ្មោះ «ហ្វៃ» ។

យួនតុងក៏ងវាតទីចូលលុកលុយយនគរចំប៉ា មិនទាន់បានរៀបចំទីលំនៅបានស្រួលបួលផង...វាចាប់ផ្តើមរុលសំរុកវាតទីចូលមកទឹកដីកម្ពុជាក្រោមជាបន្ត ពីព្រោះវាដឹងថា ជាដីទំនាបប្រកបដោយជីវជាតិគ្រប់បែបយ៉ាង សម្បូរណ៍ដោយធនធានកសិកម្ម ស្រូវ ត្រី និងបន្លែគ្រប់មុខ ជាតំបន់កំពង់ផែសមុទ្រ...។

នៅចុងសតវត្សទី១៧ ប្រជាជនខ្មែរកម្ពុជាក្រោមមានតែបួនម៉ឺនគ្រួសារទេ គឺប្រហែលជា២សែននាក់ប៉ុណ្ណោះ រស់នៅលើផ្ទៃដីទំហំ៦៧,៧០០គីឡូម៉ែត្រក្រឡា ។

នៅឆ្នាំ១៦៥១ ស្តេចខ្មែរឈ្មោះគ្នាពីរឿងដំណើរមហានគ្រឹះ ។ ស្តេចខ្មែរដ៏ឆ្លាតម្នាក់នោះ ក៏រត់ទៅសុំជំនួយពីស្តេចយួនឈ្មោះ ង្វៀង-វ៉ុង ។ ស្តេចយួននេះក៏ឆ្លៀតឱកាសវាយកំទេចស្តេចខ្មែរ ឈ្លានពានរំលោភចូលមកតាំងទីលំនៅ ក្នុងអាណាខេត្តប៉ែកខាងកើតនៃទឹកដីកម្ពុជាក្រោម ក្នុងខេត្តព្រះសួគ៌ា និងខេត្តព្រះចង្វា ។

ក្នុងឆ្នាំ១៦៩៦ អាណាខេត្តព្រៃនគរត្រូវធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយួនទៀត ។ លុះមកដល់ដើមសតវត្សទី១៨ យួនតុងក៏ងវាតទីមកដល់ទន្លេមេគង្គ រួចរុលសំរុកយកខេត្តពាម និងខេត្តក្រចេះស ។ ក្នុងឆ្នាំ១៧៣១ វារុលសំរុកយកខេត្តមេ-ស និងខេត្តទ្រូងហោ ។ ក្នុងឆ្នាំ១៧៥៧ វាវាតទីយកខេត្តផ្សារដែក និងខេត្តមាត់ជ្រូក ។ ដូច្នេះអាណាខេត្តក្នុងកម្ពុជាក្រោមទាំងមូល ត្រូវរលាយបាត់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយួនជាបន្តបន្ទាប់លុះត្រាតែជិតអស់ក្នុងឆ្នាំ១៧៦៥...។ នៅសល់ខេត្តព្រះត្រពាំង, ខេត្តទ្រាំង និងខេត្តជ្រោយទឹកខ្មៅ ។ ជិត១០០ឆ្នាំក្រោយមក ខេត្តទាំងបីនេះក៏ធ្លាក់ក្នុងកណ្តាប់ដៃយួនដាច់ស្រេចនៅឆ្នាំ១៨៤០ ។

ក្នុងរយៈសង្គ្រាមយួនរាតត្បាតលុកលុយវាតទីកម្ពុជាក្រោមនេះ យួនធ្វើទារុកម្មខ្មែរកម្ពុជាក្រោមសហហារវាជាសហហារ ដូចជាកាលពីឆ្នាំ១៨១៥ដល់១៨២០ យួនកេណ្ឌខ្មែរកម្ពុជាក្រោមប្រមូលនាំយកទៅបង្ខំឲ្យធ្វើការយ៉ាងធ្ងន់ ទាំងថ្លៃទាំងយប់ទាំងក្តៅទាំងភ្លៀង ឲ្យជីកព្រែកមួយមានបណ្តោយ៥៣គ.ម. ទទឹង៣០ម៉ែត្រ ជំរៅ២.៦០ម៉ែត្រ ចាប់ពីខេត្តមាត់ជ្រូកចេញទៅកាន់មាត់សមុទ្រខាងជើងទីក្រុងពាម ដើម្បីធ្វើជាខណ្ឌព្រំសីមាបែងចែករវាងកម្ពុជាកណ្តាលនិងកម្ពុជាក្រោម ។

ព្រែកជីកនោះឈ្មោះ « ព្រែកវិញតេ » ។ ពេលកំពុងជីកព្រែកនោះ បើមានខ្មែរណាធ្វើការលែងកើត យួនចាប់ខ្មែរអភ័ព្វទាំងនោះ ម្តង៣នាក់ឲ្យជីករណ្តៅខ្ពង់ខ្ពស់ រួចចុះអង្គុយក្នុងរណ្តៅកប់ខ្ពង់ខ្ពស់លែងតែក្បាល ធ្វើជាមុមជើងក្រានសំរាប់ដាំតែឲ្យអង្ក ។ ភ្លើងនេះក្តៅខ្លាំងណាស់ បណ្តាលឲ្យខ្មែរងគ្រោះទំរើបរះរេក្បាលធ្វើឲ្យកំពប់តែ ។ ដូច្នេះទើបមានពាក្យមួយឃ្លាជាអនុស្សាវរីយ៍ដ៏ជូរចត់ រហូតទល់សព្វ

ថ្ងៃនេះថា ៖ < ចូរកុំភ្លេច... ប្រយ័ត្នកុំពុបតែអុង ! > ។

ចុងឆ្នាំ១៨២០ ពេលជីកព្រែកវិញតែរួច យួនក៏ដាក់ខ្លោះជើងខ្មែរជាអ្នកជីកព្រែកទាំងអស់ស្ថិតនៅកណ្តាលព្រែក ដែលមានជំរៅ២.៦០ម៉ែត្រ រួចវាទម្លាយទំនប់ទឹកសមុទ្រឲ្យហូរចូលព្រែកវិញតែនោះ ។ អធិប្បាបងបួនខ្មែរយើងដែលជាប់ចំណងត្រូវលង់ទឹកស្លាប់ទាំងអស់ ។ល។ និង ។ល។ យួនវាភក់ទឹកកន្តបំប៉ាក់ យកកម្ពុជាក្រោមក្តី ...វាវាតទៅដល់ខេត្តណា ទឹកនៃឯណា វាក៏ប្រែឈ្មោះជាយួនភ្លាមដែរ ។

ហេតុដែលបណ្តាលឲ្យយួនវាភក់ទឹកលេបកម្ពុជាក្រោមបានដោយងាយយ៉ាងនេះមកពី ៖

ទី១- វាស្រ្តខ្មែរកម្ពុជាក្រោមមានការធ្វេសប្រហែស ពីព្រោះខ្មែរស្មុគត្រង់ ទន់ភ្លន់ សុភាព មានចិត្តសប្បុរស មានមេត្តាធម៌ ធ្វើបុណ្យដាក់ទាន... មានពេលខ្លះឃើញយួនក្រវហោមហាម ដើរសុំទានគ្នាទីលំនៅ ខ្មែរតែងតែដាក់ទាន ជួយទំនុកបំរុងឧបត្ថម្ភឲ្យសង់ខ្នងនៅក្បែរៗខ្លួន ។ ផ្ទុយទៅវិញសាសន៍យួននេះ ជាសាសន៍អកត្តញ្ញ, កំណាច, ថោកទាប, ក្រឡិចក្រឡួច, ឡូឡា ជាចោរលួចតាំងពីជី ស្លឹកក្រែម្នេសជាដើម... ញ៉ាំងឲ្យខ្មែរធុញទ្រាន់ក៏នាំគ្រួសារថយចាកចេញបោះបង់ចោលកន្លែងនោះ ទៅកាន់ទឹកនៃឯផ្សេងវិញ ព្រោះទឹកដីនៅទូលំទូលាយ ។

ទី២- កំហុសដ៏ធ្ងន់ជាងគេ គឺស្តេចកើតវិវាទច្បាំងគ្នាដំណើររាជបល្ល័ង្ក ។ ស្តេចឯណោះរត់ទៅពីងយួន ស្តេចឯណោះរត់ទៅពីងសៀម ។ កាលណោះប្រទេសកម្ពុជាយើងមានលក្ខណៈដូចជាដែកទ្រនាប់តូចមួយ តើអាចទ្រទ្រង់ទប់ទល់នឹងព្យាបាទធំៗដល់ទៅ២ដើរឬទេ ? ពីព្រោះម្ខាងជាយួន ! ម្ខាងទៀតជាសៀម ! ។

ពីព្រោះតែមូលហេតុនេះហើយ បានជាក្នុងរជ្ជកាលស្តេចអង្គជួង ពីឆ្នាំ១៨៤៥ ដល់១៨៥៩ ពេលព្រះអង្គឡើងសោយរាជ្យ ទ្រង់ឈ្ងោងយល់ថា ដល់ពេលផុតពីព្រះអង្គទៅ ប្រទេសកម្ពុជាមុខជាត្រូវរងគ្រោះដោយសារយួននិងសៀម ពុះដីខ្មែរចែកគ្នាមិនខាន ។

កាលណោះ ដោយសារសម្តេចមីស (Miche) ជាមេគណៈនៃសាសនាកាតូលិក ជាអ្នកជួយខ្លះខ្លែងនិងឧបត្ថម្ភ... ព្រះបាទអង្គជួងក៏សំរេចស្នើសុំដោយសម្ងាត់ឲ្យប្រទេសបារាំងជួយទំនុកបំរុងការពារ ។

ក្នុងខែវិច្ឆិកា១៨៥៣ ព្រះអង្គបានបញ្ជូនអ្នកមានបណ្តាស័ក្តិខាងសាសនាកាតូលិក២នាក់គឺ លោកកុយ-ដីម៉ុងតេរ៉ូ និងលោកប៊ែន ធ្វើដំណើរទៅជួបកុងស៊ុលបារាំងប្រចាំក្រុងស៊ីងប៊ូរី សុំជួយបញ្ជូនសារលិខិតរបស់ព្រះអង្គ ជាភាសាបារាំងសរសេរដោយសម្តេចមីស ទៅថ្វាយស្តេចណាប៉ូឡេអុងទី៣នៃប្រទេសបារាំង ។

អស់រយៈពេលពីរឆ្នាំ គឺរហូតដល់ឆ្នាំ១៨៥៥ ទើបព្រះចៅណាប៉ូឡេអុងទី៣ចាត់លោក ដឺម៉ុងទីញ៉ូ ដែលជារដ្ឋមន្ត្រីទទួលបេសកកម្មនៅប្រទេសសៀមនិងប្រទេសចិន ឲ្យរៀបចំចែងធ្វើសន្តិសញ្ញាសម្ព័ន្ធភាពនិងពាណិជ្ជកម្មជាមួយព្រះអង្គដ្ឋង ។ ព្រះបាទនរោត្តម ដែលជាព្រះរាជបុត្ររបស់ព្រះអង្គដ្ឋង យាងចេញមកពីបាងកក រួចឡើងសោយរាជ្យបន្តក្នុងឆ្នាំ១៨៥៩ ។

ថ្ងៃទី១១សីហា១៨៦៣ ក៏មានការចុះហត្ថលេខាព្រមព្រៀងគ្នារវាងបារាំងនិងខ្មែរ < អនុញ្ញាតឲ្យបារាំងចូលមកជួយការពារឧបត្ថម្ភទំនុកបំរុង > ។ បន្ទាប់ពីពេលនោះមក... របៀបរៀបចំស្រុកទេសតាមបែបសម័យទំនើប បានត្រូវព្រះបាទនរោត្តម ទទួលយកមកអនុវត្តទាំងស្រុង ។

ដូច្នេះ ចាប់តាំងពីបារាំងចូលមកជួយការពារឧបត្ថម្ភទំនុកបំរុង ពីឆ្នាំ១៨៦៣ ដល់ឆ្នាំ១៨៥៣ ក្នុងរយៈពេល៩០ឆ្នាំ ដាំមកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនិងប្រទេសកម្ពុជាផ្លូវសណ្តាប់ធ្នាប់ របៀបរៀបរយ សំបូរសប្បាយ រុងរឿង និងសន្តិភាព < គឺដូចជាប្រាំងទិព្វមួយ ទប់យួននិងសៀម ផ្អាកភាគត្បាតលុកលុយប្រទេសខ្មែរ > ។

ការរួមរស់ជាមួយគ្នា រវាងបារាំងនិងខ្មែរ ក្នុងរយៈពេល៩០ឆ្នាំនេះ មិនមានឧប្បត្តិហេតុអ្វីកើតឡើងជាជំទេ ។ ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រ គេអាចកក់ត្រាជាប់ជាដំបូងថា ជាមិត្តដ៏ល្អទៅវិញទៅមក ។

ជំពូកទី២

- ★ យួនចាប់ផ្តើមរុករានប្រទេសជិតខាង !
- ★ ហូ-ជីមិញបង្កើតបក្សកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន !
- ★ យួនបង្កើតពួកវៀតមិញ និងបង្កើតខ្មែរវៀតមិញ !
- ★ សន្តិសិទ្ធិហ្វ្រែនស្រែតបញ្ចប់សង្គ្រាមឥណ្ឌូចិន !
- ★ យួនចង់ពុះប្រទេសខ្មែរជាពីរចំណែក !
- ★ យួនហាណូយបង្កើតវៀតកុង !

យួនចាប់ផ្តើមវាយលុកប្រទេសជិតខាង

បារាំងគ្រប់គ្រងឥណ្ឌូចិន ដូចជាប្រាំឆ្នាំទៀតទប់យួន មិនឲ្យដើរឈ្នួលពោលប្រទេសជិតខាងអស់រយៈពេល៦៥ឆ្នាំ ។

ស្រាប់តែនៅឆ្នាំ១៩៧៥... មានយួនម្នាក់ឈ្មោះ ង្វៀង-អាមក្តក ប្រែឈ្មោះជា ហូ-ជីមិញ ចាប់ផ្តើមបង្កើត «បដិវត្តន៍វៀតណាម» ។ លុះដល់ឆ្នាំ១៩៧៩, ហូ-ជីមិញក៏ឆ្លៀតប្រឌិតឲ្យទៅជា « បក្សកុម្មុយនិស្តវៀតណាម » ។

ហូ-ជីមិញដុះគំនិតលោភលន់ ចង់វាទទើយកទឹកដីកម្ពុជាក្រោម, កម្ពុជាកណ្តាល និងលាវ ។ គឺដោយសារមូលហេតុនេះហើយ ទើបវាបង្កើត « បក្សកុម្មុយនិស្តឥណ្ឌូចិន » នៅថ្ងៃទី៣ កុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៣០ ។

ដើម្បីសំរាលបន្តកររបស់វា វាត្រូវតែញុះញង់ឲ្យខ្មែរបែកបាក់គ្នា រួចហើយខ្លីដៃខ្មែរឲ្យរាំងជាមួយខ្មែរ ។

ដូច្នេះ ក្នុងឆ្នាំ១៩៣៥... ហូ-ជីមិញសុំជួបលោកសឹង-ង៉ុកថាញ់ ។ វាជិយាយទន់ភ្លន់បបួលលោក, សុំលោករួបរួមធ្វើការជាមួយយួន ដើម្បីបង្កើតចលនាគស្វីរ-ដោះឥណ្ឌូចិនពីនិមបារាំង ។ លោកសឹង-ង៉ុកថាញ់ជាខ្មែរក្រោម, លោកស្អាស់ច្បាស់នូវកលល្បិចក្រឡិចក្រឡុចក៏ក្រខ្វក់របស់យួន ដែលតែងតែមានជាបញ្ហាសំដៅ

បណ្តោយ...។ ពេលនោះលោកឆ្លើយយ៉ាងខ្លីថា រឿងយួនត្រូវយួនដោះស្រាយដោយខ្លួនឯងចុះ... ចំណែករឿងខ្មែរត្រូវទុកឲ្យខ្មែរដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង...។

នៅថ្ងៃទី៩ មិថុនា ឆ្នាំ១៩៧៥, ជប៉ុនចូលលុកលុយឧបទ្វីបឥណ្ឌូចិនមួយរយៈ ។ ហូ-ជីមិញឆ្លៀតយកទិកាសដ៏ល្អនេះ ប្រកាសរៀតណាមឯករាជ្យនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៧៥... រួចបង្កើត « រណសិរ្សរៀតណាមឯករាជ្យសម្ព័ន្ធភាព » ហៅកាត់ថា « រៀតមិញ » ។

ហូ-ជីមិញចាប់ផ្តើមបញ្ជូនសកម្មភាពជាលំដាប់លំដោយ គោលបំណងទី១ មានរៀបចំគ្រោងការណ៍ទុកជាស្រេច ។ បើពេលណាបារាំងត្រូវចេញ ត្រូវថយចេញពីឥណ្ឌូចិន យួនត្រូវតែវាតទីយកទឹកដីកម្ពុជាក្រោមឲ្យបានភ្លាមជាលើកទី២...។

ដូច្នេះចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៥, យួនហាណូយញុះញង់ខ្លីដៃយួនខាងត្បូង ឲ្យលោតសម្លាប់កំហែងរាស្ត្រខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ជាពិសេសពួកអ្នកចេះដឹង ញ៉ាំងឲ្យខ្លាច ក៏នាំគ្រួសាររត់ចោលស្រុកចោលទឹកដីទុកឲ្យវា ។ វាប្រើសង្គ្រាមក្តៅ ។ ហូ-ជីមិញលែងកល្យាណមួយជំហានម្តងៗ កំទេចខ្មែរមួយផ្នែកម្តងៗ តាមគំរោងការណ៍របស់វា ដែលមានព្រាងទុកមកជាស្រេច ។

មើលចុះ ! នៅប្រទេសកម្ពុជាកណ្តាល យួនចាត់ការប្រើសង្គ្រាមត្រជាក់... ដូច្នេះក្នុងខែកញ្ញាឆ្នាំ១៩៧៥ដដែល ហូ-ជីមិញបែរជាបញ្ជូន «បូជិយ» ចូលមកកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ដោយយកលេសថា យួនស្ម័គ្រចិត្តចូលមកជួយខ្មែរដេញបារាំង ។ បូជិយចាប់តាំងមូលដ្ឋាននៅខេត្តនានាដូចជា មណ្ឌលគិរី, រតនគិរី, កោះកុង, សៀមរាប, បាត់ដំបង និងតំបន់និរតីទិស ។ កាលណោះបូជិយស្ថិតនៅក្នុងព្រៃជ្រៅវាចាប់ផ្តើមទាក់ទងក្រុមចោរព្រៃ, ទាក់ទងរាស្ត្រខ្មែរក្រៀមនៅតាមជនបទ និងទីប្រជុំជនព្រៃភ្នំឆ្ងាយដាច់ស្រយាល ។ វាជិយាយទង់ភ្នំដំរើមល្មើស ។ វាខំយោសនាកុហកថា បូជិយស្ម័គ្រចិត្តចូលមកស្លាប់ជាមួយខ្មែរ ដើម្បីវាយដេញបារាំង ។

វាលើកការស្របៗជាមួយក្រុមខ្មែរឥស្សរៈ ដែលកំពុងប្រឆាំងតទល់ចំពោះបារាំង ដើម្បីទាមទារឯករាជ្យជូនប្រទេសកម្ពុជា ។

ឆ្លៀតពេលនោះវាបញ្ជូនការកិច្ចរបស់វាគ្រប់ជនចូលកាន់ប្រទេសកម្ពុជា ។ ក្រុមចោរកិច្ចនោះខំរៀនសូត្រ ឲ្យស្គាល់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយភូមិយុទ្ធសាស្ត្រ ។ ស្គាល់ច្បាស់ផែនទីព្រៃព្រឹក្សាក្នុងប្រទេសខ្មែរ ។ ផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ វាខំរៀនសូត្រឲ្យស្គាល់ចរិតចិត្តគំនិត និងចំណុចខ្សោយរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ចាប់តាំងពីអ្នកស្រុកព្រៃភ្នំ អ្នកស្រែចំការជនបទ មេទាហាន ឆាម៉ុនខ្មែរ រហូតដល់ឆាម៉ុនក្នុងរ៉ាំង ។ល។ វាខំដឹកស្រង់ការពិសោធន៍នានា ។ វាតាំងខ្លួនល្អណាស់ សូម្បីតែជីស្លឹកត្រៃ ម្ទេសរបស់ខ្មែរ ក៏វាមិនប៉ះពាល់ឡើយ ។